

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/36/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512204758
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2512204758.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a členiek senátu: JUDr. Lea Mária Stovičková a JUDr. Daša Kontríková v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: M. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX/XX, Q., zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, dieťa rodičov, matka: L. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX/XX, Q., otec: M. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. M. XXX, o zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu v Piešťanoch č. k. 13P/49/2012-110 zo dňa 17. decembra 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd zmenil rozsudok Okresného súdu v Piešťanoch č. k. 7C/54/2010-37 zo dňa 10.03.2011 v časti výživného na maloleté dieťa tak, že výživné zvýšil zo sumy 80 eur na 95 eur mesačne od 01.09.2012. Nedoplatok na zročnom výživnom od 01.09.2012 do 30.11.2012 v sume 45 eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 10 eur spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplývalo, že súd aplikoval ust. § 62 ods. 2, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine a § 160 O.s.p. Skutkovo zdôvodnil svoje odôvodnenie tým, že vyživovacia povinnosť otca k maloletému M. bola naposledy upravovaná rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 7C/54/2010 - 37 zo dňa 10.03.2011, ktorým bol otec zaviazaný platiť na výživné 80 eur mesačne. Matka dieťaťa v čase uvedeného rozhodnutia bola na materskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok vo výške 256 eur a prídavok na dieťa vo výške 21,99 eura mesačne. Okrem M. inú vyživovaciu povinnosť nemala. V súčasnosti matka rovnako inú vyživovaciu povinnosť nemá. Matka od 12.06.2012 do 28.09.2012 pracovala ako koordinátorka zákaznickeho servisu a logistiky s priemerným čistým mesačným zárobkom 481 eur, poberala na syna daňový bonus, pracovný pomer bol ukončený v skúšobnej dobe zo strany zamestnávateľa. Od 01.10.2012 do 17.10.2012 bola matka dočasne PN, a poberala nemocenské dávky vo výške 7,13 eur za deň za prvé tri dni dočasnej PN a za ďalšie dni dočasnej PN do zániku nároku na nemocenské 15,69 eur za deň. Od 17.10.2012 je matka zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie s tým, že od 18.10.2012 pracovala na dohodu o pracovnej činnosti pre zamestnávateľa Jobtil Bratislava, do 09.11.2012, kedy došlo ku skončeniu dohody o pracovnej činnosti. Za mesiac október 2012 zarobila čistú mzdu 130 eur. Matke bola priznaná dávka v nezamestnanosti od 17.10.2012 na obdobie 6 mesiacov vo výške 50% denného vymeriavacieho základu 29,21 eur. V zmysle čestného prehlásenia zo dňa 24.09.2012 matka dieťaťa prispievala rodičom na chod domácnosti, v ktorej s rodičmi býva mesačne sumou 200 eur, a od 11.12.2012 prispieva mesačne sumou 150 eur. Matka poberá na syna prídavok na dieťa 22,54 eur mesačne. M. v čase posledného rozhodovania o výživnom nemal ešte ani dva roky, t.č. má tri

a pol roka, navštevuje materskú školu od septembra 2012, zdravotné problémy vážneho charakteru nemá. Súd konštatoval, že u maloletého M. dochádzalo k zmene pomerov priebežne, pretože je starší, fyzicky vyspelejší, od 09/2012 navštevuje materskú školu, výdavky matky na starostlivosť o syna sa zvyšujú. Otec dieťaťa v čase posledného rozhodovania o výživnom (v roku 2011) dosahoval čistý príjem 555,24 eur mesačne, okrem syna M. mal v tom čase ešte vyživovaciu povinnosť k synovi R. S., nar. XX.XX.XXXX. V súčasnosti, do 31.08.2012 otec dosahoval priemerný čistý mesačný zárobok 565 eur v spoločnosti P & J Colours s.r.o., od 01.09.2012 stále až doposiaľ otec pracuje ako šofér v spoločnosti HOPI SK s.r.o. s priemerným čistým mesačným zárobkom 610,23 eur, za mesiac 09/2012 mu zamestnávateľ poskytol stravné vo výške 97 eur, za mesiac 10/2012 vo výške 110 eur. Otec dieťaťa mal uzatvorenú dohodu o vykonaní práce s Allianz poisťovňou a.s., od 14.09.2012 do 31.12.2012, z potvrdenia o príjme od uvedenej spoločnosti súd zistil, že otec za mesiace 9 a 10/2012 nemal od tejto spoločnosti žiaden príjem. Z obsahu spisu súd zistil, že otec dieťaťa býva v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, ktorým prispieva mesačne 100 eur na stravu a 100 eur na energie. Z čestného prehlásenia otca dieťaťa vyplynulo, že má náklady spojené s cestovaním do práce mesačne vo výške 100 eur. Otec majetok výraznejšej hodnoty nevlastní a má dve vyživovacie povinnosti, k mal. M. a k mal. R. nar. XX.XX.XXXX. Súd prihliadol pri rozhodovaní na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ako aj na možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov dieťaťa, ktoré zdieľa životnú úroveň svojich rodičov. I keď otec uvádzal, že spláca pôžičku mesačne v splátkach 74 eur, ktorú si zobral pred tromi rokmi, uhrádza si za súkromný mobilný telefón čiastku 35 eur mesačne, je potrebné poukázať na to, že prvoradou povinnosťou rodičov je plnenie si vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu a Zákon o rodine kladie pred potreby rodiča potreby dieťaťa. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu detí a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb. Zákon o rodine kladie dôraz na to, že rodičia majú vyvinúť všetko úsilie na to, aby v rámci svojich možností a schopností dosahovali taký príjem, z ktorého by mohli plniť výživné na maloleté deti v takom rozsahu, aby boli uspokojené ich odôvodnené potreby. Výdavky oboch rodičov na svoje vlastné zabezpečenie sú vo vzťahu k plneniu si vyživovacej povinnosti iba druhoradé. Obaja rodičia sú povinní prispievať na výživu svojich detí podľa svojich možností a schopností tak, aby v celom rozsahu pokryli potreby oprávnených maloletých detí, aby tieto mali zabezpečenú dôstojnú životnú úroveň. Súd mal v konaní preukázané, že na strane otca dieťaťa došlo k zvýšeniu jeho príjmu od posledného rozhodovania o výživnom. Na strane mal. M. možno skonštatovať, že k zmene pomerov u neho dochádza priebežne, s poukazom na to, že je starší, fyzicky vyspelejší, od 09/2012 navštevuje materskú školu, výdavky matky na neho sa zvyšujú. Otcovi dieťaťa súd zvýšil vyživovaciu povinnosť k mal. M. z doterajších 80 eur mesačne na 95 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2012, t.j. od času, odkedy mal. M. začal navštevovať materskú školu. Súd dospel k záveru, že bolo a je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu mal. M. vyššie uvedenou sumou. Vyživovacia povinnosť zo strany otca k dieťaťu nebola zvýšená s účinnosťou od 01.08.2012 ako matka dieťaťa žiadala z toho dôvodu, že súd mal v konaní preukázané, že mal. M. začal navštevovať materskú školu až od septembra 2012, odkedy matka vynakladá na dieťa zvýšené výdavky. Dlh na výživnom za obdobie od 01.09.2012 do 30.11.2012 vo výške 45 eur (15 eur x 3 mesiace) súd otcovi povolil splácať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 10 eur do úplného vyrovnania dlhu pod stratou výhody splátok. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec maloletého dieťaťa. Poukázal na to, že so zvýšením výživného nesúhlasí, ako už uviedol vo svojom vyjadrení k návrhu. Mesačný príjem otca v spoločnosti HOPI s.r.o. Pezinok v čistom predstavuje 600 eur mesačne. V predchádzajúcom zamestnaní mal čistý mesačný príjem 570 eur. V odvolaní otec ďalej poukazuje na svoje mesačné výdavky. Platí 50 eur výživné na dvanásťročného syna R., 17 eur mu prispieva na internet, spláca pôžičku vo výške 74 eur, za mobilný telefón platí 35 eur, za dochádzku do práce zaplatí 100 eur mesačne, výživné na M. 80 eur, rodičom, u ktorých býva prispieva na bývanie a stravu 200 euro mesačne. Platí si poistenie 20 eur mesačne a v súvislosti s nástupom do nového zamestnania 1 krát ročne platí poisťku výške 285 eur. Otec namietal, že matka mu bráni v styku s maloletým synom, nemôže sa s ním stretávať a nemôže mu kupovať darčeky ako to robí u staršieho syna. Na dvanásťročného R. platí 50 eur a na trojročného M. má platiť 95 eur, čo považuje za nespravodlivé, pretože dvanásťročné dieťa má oveľa väčšie nároky ako trojročné. Z uvedených dôvodov otec navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť.

K odvolaniu sa vyjadrila matka maloletého dieťaťa. Vo vyjadrení poukázala na to, že počas konania preukázala zvýšené výdavky na syna od nástupu do materskej škôlky. Toho času je matka nezamestnaná, teda nemá z čoho platiť zvýšené výdavky v súvislosti so starostlivosťou o dieťa. Matka nie je schopná z 80 eur, ktoré jej otec prispieva na výživu syna zaplatiť dieťaťu bývanie, stravovanie, ošatenie, škôlku a ďalšie potrebné veci. Potrebovala by zvýšiť výživné o 40 eur mesačne, čo predstavuje polovicu reálnych výdavkov na dieťa. Napriek tomu súd matke vyhovel len v časti a výživné zvýšil len o 15 eur mesačne. Matka nesúhlasila s tvrdením otca, že mobilný telefón používa na pracovné účely. Matka má vedomosť o tom, že šoféri u zamestnávateľa majú firemné telefóny. Matka neverí snahe otca kúpiť synovi niečo navyše, pretože doposiaľ mu otec nekúpil nič na Vianoce ani pri príležitosti sviatkov ako sú narodeniny alebo meniny.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po tom, čo zistil, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§§ 201 a 204 O.s.p.), preskúmal vec nielen obsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), pretože sa jedná o vec, ktorú možno začať i bez návrhu, bez nariadenia pojednávania, postupom podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. zverejnil termín vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli súdu podľa ust. § 156 ods. 3 O.s.p., pretože po preskúmaní zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 cit. zák. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 cit. zákona dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Zmenu pomerov v zmysle cit. ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine možno definovať ako stav odlišný od stavu, ktorý bol rozhodujúci pri predchádzajúcom rozhodovaní. Zásadne musí ísť o zmenu závažnejšieho charakteru, teda o zmenu podstatnú. Aj podľa názoru odvolacieho súdu počas konania pred súdom prvého stupňa matka maloletého preukázala, že nástupom dieťaťa do materskej školy od septembra 2012 došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, k zvýšeniu jej nákladov súvisiacich s pobytom M. v materskej škole. Ide o zmenu trvalú, zásadného charakteru, preto bolo na túto zmenu prihliadnuť samozrejme za predpokladu, že aj pomery na strane povinného otca umožňovali podieľať sa na zvýšenom výživnom. Matka maloletého dieťaťa je nezamestnaná, poberá dávku v nezamestnanosti, jej príjem sa od poslednej úpravy výživného nezmenil. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že otcov čistý príjem sa od poslednej úpravy zvýšil, v čase predchádzajúcej úpravy výživného, v marci 2011 mal otec čistý príjem 565 eur a v súčasnosti má čistý mesačný príjem 610 eur. Už len táto zmena vo výške čistého príjmu otca umožňovala súdu zvýšiť výživné na maloleté dieťa o 15 eur mesačne. Prvostupňový súd správne poukázal aj na skutočnosť, že prvoradou povinnosťou rodičov je plnenie si vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu a Zákon o rodine kladie pred potreby rodiča potreby dieťaťa (cit. ust. § 62 ods. 5 zákona o rodine). Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu detí a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb. Otec dieťaťa počas konania uvádzal, že mesačne vynakladá na mobilný telefón 35 eur, pričom tvrdil, že tento používa aj na služobné účely, teda používa ho pre výkon svojho povolania. Skutočnosť, že telefónne účty má otec tak vysoké v súvislosti s výkonom povolania, však žiadnym spôsobom nepreukázal a matka maloletého poprela tvrdenie otca, že by súkromný telefón používal na služobné účely, pretože zamestnanci spoločnosti, v ktorej otec pracuje majú služobné telefóny. Teda ak otec mesačne vynakladá tak vysokú čiastku 35 eur za služby poskytované mobilným operátorom, môže dieťaťu prispievať aj výživným na dieťa zvýšeným mesačne o 15 eur. Súd má povinnosť nezohľadniť

tie výdavky rodiča pri určení výživného, ktoré povinný rodič nevyhnutne nevynakladá na svoju potrebu, t.j. v danom prípade podľa úvahy súdu sumu 15 eur za služby mobilného operátora otec nevyhnutne nevynakladá pre svoju potrebu a túto čiastku môže použiť ako výživné pre dieťa. Pri určení výšky výživného nebolo možné zohľadniť námietku otca, že matka mu neumožňuje styk so synom, pretože táto ujma na rodičovských právach otca nemôže mať vplyv na právo dieťaťa na výživné. Pokiaľ si matka maloletého dobrovoľne neplní svoju povinnosť a neumožňuje otcovi styk s dieťaťom, otec má právo domáhať sa úpravy styku so synom súdnou cestou.

V ostatnom poukazuje odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p. na vecne správne rozhodnutie súdu prvého stupňa, na jeho správne dôvody, s ktorými sa stotožňuje, ktoré sú uvedené v jeho rozsudku, podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania sa rozhodlo s poukazom na ust. § 224 ods. 1 za použitia ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte počtom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.